

การนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาสมรรถนะ  
การสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชน

ในวัยเรียน กรณีศึกษา : โรงเรียนในตำบลดอนฉิมพลี

อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

**Active Supervision Based on the Professional Learning Community Concept  
to Enhance Teachers' Curriculum Development Competency in  
Promoting Vocation Skills and Income for School-Aged  
Youth: a Case Study of Schools in Don Chimphi  
Subdistrict, Bang Nam Prio District,  
Chachoengsao Province**

ประภาพร ชนะจันะศักดิ์, หนึ่งฤทัย เมฆวาทต์,

พรทิพย์ อ้นเกษม, จิราภรณ์ พจนารีย์วงศ์ และ สุธธิษา สมณา

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์

**Prapaporn Chanajeenasak, Nuengruthai Mekwathat,  
Porntip Onkasem, Jiraporn Potjana-areewong and Sutthisa Sommana**

Rajabhat Rajanagarindra University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Nuengruthai.mek@rru.ac.th

\*\*\*\*\*

## บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน 2) ประเมินสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครู 3) เสนอแนวทางการนิเทศเชิงรุกฯ ไปใช้ประโยชน์ด้านนโยบายและถ่ายทอดสู่สาธารณะ กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูที่สมัครใจ (Volunteer Sampling) เข้าร่วมโครงการวิจัย สังกัดโรงเรียนในตำบลดอนฉิมพลี 9 โรงเรียน จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 2) คู่มือการนิเทศเชิงรุกฯ 3) แบบประเมินสมรรถนะการสร้างหลักสูตรฯ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

\* วันที่รับบทความ : 2 ตุลาคม 2567; วันแก้ไขบทความ 23 ตุลาคม 2567; วันตอบรับบทความ : 24 ตุลาคม 2567

ผลการวิจัย พบว่า

1. แนวทางการนิเทศเชิงรุกฯ มีองค์ประกอบของคู่มือ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงรุก 2) หลักการ 3) ผู้ที่เกี่ยวข้อง 4) บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง 5) คำแนะนำ 6) ขั้นตอนการนิเทศเชิงรุก 7) ตารางกิจกรรมการนิเทศเชิงรุก และ 8) เครื่องมือที่ใช้
2. สมรรถนะการสร้างหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน โดยภาพรวมทุกหลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก คือ มีคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะตามรายการประเมิน เท่ากับ 3.52 (SD.= .10) มีคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะภาพรวมหลักสูตร เท่ากับ 59.78 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.90
3. แนวทางการนิเทศเชิงรุกฯ ไปใช้ประโยชน์ด้านนโยบายและถ่ายทอดสู่สาธารณะ ได้แก่ 1) จัดทำและเผยแพร่คู่มือ ให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน 2) จัดเวที (แบบออนไลน์) เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการนำแนวทางการนิเทศเชิงรุก

**คำสำคัญ :** การนิเทศเชิงรุก; สมรรถนะ; หลักสูตร; ทักษะอาชีพและรายได้

## Abstract

This research was Mixed Methods Research which aimed to: 1) study the approach of active supervision based on the Professional Learning Community (PLC) concept to develop teachers' curriculum development competencies for promoting vocational skills and income among school-aged youth, 2) assess teachers' curriculum development competencies, and 3) present the active supervision model for policy implementation and public dissemination. The research sample group was Volunteer Sampling consisted of 30 teachers from 9 schools in Don Chimphli Subdistrict who were willing to collaborate throughout the study. The research tools included: 1) structured interviews, 2) an active supervision manual, and 3) a curriculum competency assessment form. Data were analyzed using descriptive statistics, including percentages, means, standard deviations, and content analysis.

The findings revealed that the active supervision manual included key components, which are; 1) objectives of active supervision, 2) principles, 3) stakeholders, 4) roles of stakeholders, 5) recommendations, 6) supervision steps, 7) an activity schedule, and 8) tools used.

The evaluation of teachers' curriculum development competencies showed that all curricula were of very high quality. The average competency score according to the assessment criteria was 3.52 (SD = 0.10), with an overall curriculum competency score of 59.78, or 87.90%.

The active supervision model was proposed for policy application and public dissemination, including: 1) creating and distributing the manual to educational authorities and institutions in Chachoengsao Province for practical use, and 2) organizing online forums to encourage participation and the implementation of the active supervision approach in educational practices.

**Keywords:** Active Supervision; Competency; Curriculum; Vocational Skills and Income

## บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษามุ่งเน้นการปรับปรุงระบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ และหลักสูตรในสถานศึกษา เพื่อให้ครูและนักเรียนมีความรู้ทันสมัยและสามารถใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนาครูให้เป็นมืออาชีพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด โดยคำนึงถึงนโยบายการศึกษาของชาติและความต้องการของชุมชนท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอแผนเร่งด่วนในการพัฒนาทักษะอาชีพและส่งเสริมการศึกษาเพื่อสร้างอาชีพและรายได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาข้อมูลในตำบลดอนฉิมพลี พบว่าการส่งเสริมทักษะอาชีพในโรงเรียนมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและครอบครัว การนิเทศเชิงรุกและการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นทักษะอาชีพจะช่วยให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมและสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถานศึกษาและชุมชนในระยะยาว (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

จากสถานการณ์การแพร่โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้เกิดผลกระทบหลายประการ อาทิ การจัดการศึกษา การประกอบอาชีพ และความเป็นอยู่ของประชาชน และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า ผู้ปกครองและนักเรียน เกิดผลกระทบหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบด้านรายได้ อาทิ รายได้ลดลง การถูกเลิกจ้างงานของผู้ปกครอง หากสถานศึกษามีการส่งเสริมทักษะด้านอาชีพให้แก่เยาวชนในวัยเรียน จะทำให้ผู้เรียนนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างรายได้ และเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพเสริมในครอบครัวได้ จากการศึกษาข้อมูลเชิงพื้นที่ตำบลดอนฉิมพลี ภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยสู่ตำบลเพื่อสร้างรากแก้วให้ประเทศไทย โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชนครินทร์ ได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคประชาชน ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ ผ่านการศึกษาเอกสาร การทำประชาคม และการสอบถามข้อมูล ทำให้สามารถระบุปัญหาและความต้องการที่ชัดเจนของประชาชนในพื้นที่ โดยมีการพัฒนาแบบบูรณาการในสามด้านหลัก คือ การเกษตรอินทรีย์ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมวิถีชุมชน (มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, 2564 : คำนำ) และจากผลของการศึกษาด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลดอนฉิมพลี พบว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความต้องการในการหาแนวทางในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาของชุมชนในตำบลดอนฉิมพลี เพื่อพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้ก้าวหน้าทันเทคโนโลยีในสังคมที่แปรเปลี่ยนไป เพื่อสร้างสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ให้กับนักเรียน เพื่อพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ มีความรู้สามารถถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านสื่อออนไลน์โปรแกรมต่างๆ ให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น (มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, 2564 : 42)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชครินทร์ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ให้บริการด้านการศึกษา แก่สังคมและท้องถิ่น ตระหนักถึงการนำองค์ความรู้ด้านการศึกษา อาทิ ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัด ประเมินผล ด้านการวิจัย ไปใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาชีพ ด้วยการนิเทศเชิงรุกร่วมกับกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพบนฐานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม จากการศึกษาสภาพ การจัดการศึกษาด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน ของโรงเรียนในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 9 โรงเรียน พบว่า โรงเรียนมี การส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ในลักษณะของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้รับการพัฒนาความรู้ผ่านการอบรม เชิงปฏิบัติการ และมีการดำเนินการร่างหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่แก่นักเรียนอย่างเป็น รูปธรรมแล้ว และยังมีได้มีการนำหลักสูตรไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่าง เป็นรูปธรรม

จากความสำคัญดังกล่าว จึงควรเร่งดำเนินการกำกับติดตามด้วยการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่ เยาวชนในวัยเรียนของโรงเรียนในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ให้เป็นรูปธรรม และสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติสืบต่อไป

## วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาแนวทางการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนา สมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน สังกัดโรงเรียนใน ตำบลดอนฉิมพลีอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อประเมินสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่ เยาวชนในวัยเรียนของครู สังกัดโรงเรียนในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ได้รับการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
3. เพื่อเสนอแนวทางการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนา สมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียนไปใช้ ประโยชน์ด้านนโยบายและถ่ายทอดสู่สาธารณะ

## ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยมีรายละเอียดดังนี้  
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับประเมินสมรรถนะ

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดโรงเรียนในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนสุเหร่าสมอเอก จำนวน 6 คน 2) โรงเรียนสุเหร่าดอนกลาง จำนวน 10 คน 3) โรงเรียนตลาดคลอง 16 จำนวน 21 คน 4) โรงเรียนวัดรามัญ จำนวน 4 คน 5) โรงเรียนสุเหร่าคู้ จำนวน 10 คน 6) โรงเรียนสุเหร่าลำชะล่า จำนวน 14 คน 7) โรงเรียนเฉลิมช่วงวิทยาทาน จำนวน 16 คน 8) โรงเรียนสุเหร่าปากคลอง 20 จำนวน 16 คน และ 9) โรงเรียนดอนฉิมพลีพิทยาคม จำนวน 32 คน รวมทั้งสิ้น 129 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดโรงเรียนในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 9 โรงเรียน ปีการศึกษา 2566 ใช้กลุ่มตัวอย่างแบบสมัครใจ (Volunteer Sampling) ซึ่งเป็นครูที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย และลงนามในหนังสือยินยอมเข้าร่วมโครงการ จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งประกอบด้วยประเด็นการสนทนาเพื่อศึกษาแนวทางการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน จำนวน 6 ประเด็น

2. คู่มือการนิเทศเชิงรุกแนวทางการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3. แบบประเมินสมรรถนะการสร้างหลักสูตร โดยใช้กระบวนการตามแนวเดมมิง (Demming Approach) คือ PDCA และมีการประยุกต์เป็น Modified Demming Cycle ได้แก่ Analyze, Plan, Do, Check, Reflect, Redesign & React จำนวน 17 ข้อ แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านสมรรถนะการสร้างหลักสูตรจากการได้รับการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 6 ข้อ

- 2) ด้านสมรรถนะการสร้างหลักสูตรส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียนของครูที่ได้รับการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 11 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวทางการนิเทศเชิงรุกฯ จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ปี 2560-2566 เพื่อเป็นกรอบในการสนทนากลุ่ม

2. สอนทากลุ่ม โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการนิเทศเชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และด้านการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 12 ท่าน

3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา และนำมาใช้เป็นแนวทางในการนิเทศเชิงรุกโดยจัดทำคู่มือการนิเทศเชิงรุก

4. ตรวจสอบความเที่ยงตรง ของคู่มือการนิเทศเชิงรุก โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

5. ปรับปรุงแก้ไขคู่มือการนิเทศเชิงรุกจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแนวทางการนิเทศเชิงรุกฯ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัย

7. ประเมินสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียนของครู ได้รับการนิเทศเชิงรุกฯ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะ

8. นำเสนอแนวทางการนิเทศเชิงรุกฯ ไปใช้ประโยชน์ด้านนโยบายและถ่ายทอดสู่สาธารณะ

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

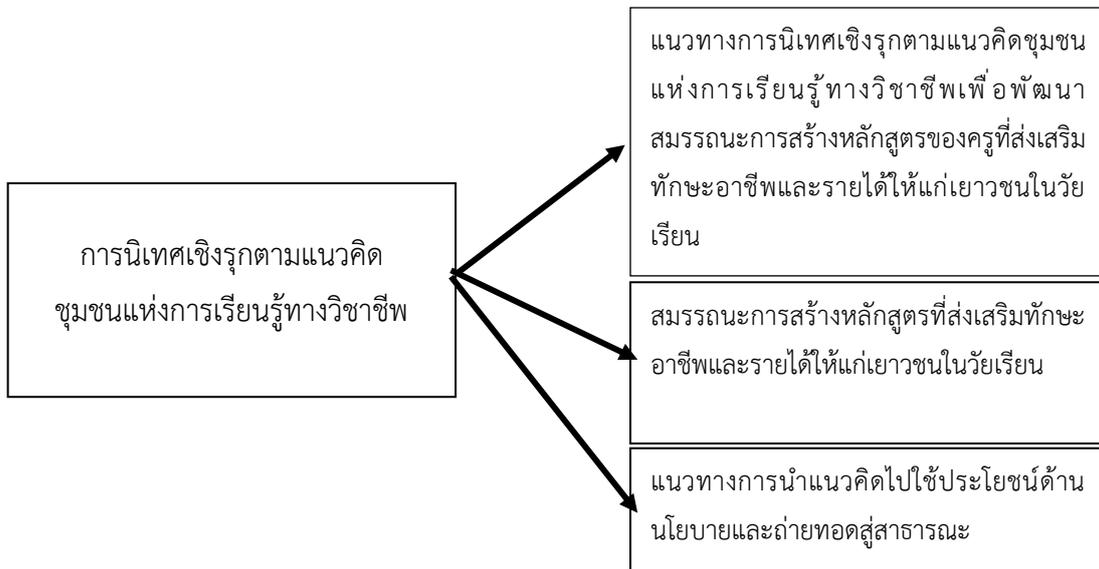
1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ที่ได้จากการสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาแนวทางการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินสมรรถนะการสร้างหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียนของครู โดยหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

### กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยใช้กระบวนการตามแนวเดมมิ่ง (Demming Approach) คือ PDCA ซึ่งได้มีการประยุกต์เป็น Demming Cycle ได้แก่ Plan, Do, Check, Act และเป็น Modified Demming Cycle ได้แก่ Analyze, Plan, Do, Check, Reflect, Redesign, React โดยนักวิจัยประยุกต์เป็น Analyze, Plan, Do, Check, Reflect, Redesign & React (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข, (2565 : 25) และนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน โดยเสนอแนวทางการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้



แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

## ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ นำเสนอผลการวิจัย 3 ตอน ดังนี้

**ตอนที่ 1** ผลการศึกษาแนวทางการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน

ผลการศึกษาแนวทางการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งประกอบด้วยประเด็นการสนทนาเพื่อศึกษาแนวทางการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน มีรายละเอียดดังนี้

1. แนวทางการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยใช้กระบวนการตามแนวเดมมิง (Demming Approach) คือ PDCA และมีการประยุกต์เป็น Modified Demming Cycle ได้แก่ Analyze, Plan, Do, Check, Reflect, Redesign & React

2. วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสมรรถนะการสร้างหลักสูตรส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน

3. หลักการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน มีหลักการดังนี้

3.1 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรและชุมชนเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายร่วมกัน (Sharing & Vison)

3.2 มีการทำงานแบบร่วมมือกันเกิดวัฒนธรรมของการทำงานร่วมพลัง (Culture of Collaboration)

3.3 มีผู้เชี่ยวชาญ อาทิ อาจารย์มหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ เข้าไปเยี่ยมเยียนให้ความรู้

3.4 มีการสะท้อนคิดและสุนทรียสนทนา (Reflection and Dialogue) โดยการสื่อสารด้วยสุนทรียสนทนาเกี่ยวกับสิ่งที่ปฏิบัติ ผลที่เกิดจากการปฏิบัติ บทเรียนที่ได้ และการนำบทเรียนไปประยุกต์เพื่อพัฒนาต่อไปในอนาคต

4. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย

1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ครูผู้พัฒนาหลักสูตร 3) ครูผู้ร่วมพัฒนาหลักสูตร 4) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 5) ผู้ปกครอง 6) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน อาทิ ศึกษานิเทศก์ อาจารย์มหาวิทยาลัย ประชาชน ท้องถิ่น

5. บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีบทบาทดังนี้

5.1 ครูผู้พัฒนาหลักสูตร และครูผู้ร่วมพัฒนาหลักสูตร มีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตร ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน และรับการสอนงานแบบพี่เลี้ยง (Mentoring-Coaching) จากสมาชิก PLC

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ศึกษานิเทศก์ อาจารย์มหาวิทยาลัย ปรากฏท้องถิ่น ฯลฯ มีบทบาทในการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน และสอนงานแบบพี่เลี้ยง ด้วยความเป็นกัลยาณมิตร การกระตุ้นการคิด ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ เพื่อครูผู้พัฒนาหลักสูตรมีความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง เกิดความภาคภูมิใจและพอใจต่อหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น

5.3 ผู้ปกครอง มีบทบาทในการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน และคำแนะนำและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาหลักสูตร

6. คำแนะนำในการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง ใช้ช่องทางการนิเทศเชิงรุกแบบ Onsite และแบบ Online เพื่อให้การนิเทศเชิงรุกมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์การนิเทศเชิงรุก ต้องดำเนินการดังนี้

6.1 ก่อนการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาคู่มือการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้เข้าใจอย่างชัดเจน

2) ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ศึกษาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ ศึกษาทรัพยากรท้องถิ่นที่สามารถสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน

3) ติดต่อประสานงาน และนัดหมายกับครูผู้พัฒนาหลักสูตรฯ และสมาชิก PLC เพื่อรับการนิเทศเชิงรุก

4) เตรียมความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้การฝึกอบรม เช่น แบบบันทึกการนิเทศแบบประเมินการนิเทศ กล้องถ่ายรูป ฯลฯ ตามความเหมาะสม

5) จัดสถานที่สำหรับการนิเทศเชิงรุกตามความเหมาะสม

6.2 ระหว่างการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดำเนินการดังนี้

1) เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกวง PLC

2) สมาชิกวง PLC ปฏิบัติตามบทบาทของสมาชิก PLC ด้วยความเป็นกัลยาณมิตร

3) บันทึกการนิเทศเชิงรุกตามแบบบันทึกที่กำหนด

4) สะท้อนคิดด้วยสุนทรียสนทนาเกี่ยวกับสิ่งที่ทำผลที่เกิดบทเรียนที่ได้ และการนำ  
บทเรียนไปประยุกต์เพื่อพัฒนาต่อไปในอนาคต โดยสะท้อนคิดทุกครั้งหลังจากจบกิจกรรมของสมาชิกวง PLC

### 6.3 หลังการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดำเนินการดังนี้

1) ประเมินสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่  
เยาวชนในวัยเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

2) สรุปรายงานผลการประเมินให้สมาชิก PLC

### 7. ขั้นตอนการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การนิเทศเชิงรุก (Active Supervision) ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ  
(Professional Learning Community : PLC) เพื่อพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริม  
ทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน โดยใช้กระบวนการตามแนวเดมมิง (Demming Approach)  
คือ PDCA และมีการประยุกต์เป็น Modified Demming Cycle ได้แก่ Analyze, Plan, Do, Check,  
Reflect, Redesign & React มีขั้นตอนดังนี้

7.1 ขั้นวิเคราะห์ (Analyze) เป็นการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร  
ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียนของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทต่าง ๆ อาทิ  
ทรัพยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความต้องการของชุมชนท้องถิ่นและสังคม นโยบายของชาติที่เกี่ยวข้อง  
และนำเสนอต่อสมาชิก PLC

7.2 ขั้นวางแผน (Plan) เป็นการวางแผนพัฒนาหลักสูตรตามองค์ประกอบของหลักสูตร  
ได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ฝังบูรณาการเนื้อหาของหลักสูตร คำอธิบาย  
รายวิชา ผลลัพธ์การเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา การจัดการเรียนรู้ (แนวการสอน สื่อและแหล่งการเรียนรู้)  
การประเมินผลการเรียนรู้ แนวทางการหาหัวข้อโครงการของรายวิชา และแผนการจัดการเรียนรู้

7.3 ขั้นลงมือปฏิบัติตามแผน (Do) เป็นการจัดทำโครงร่างหลักสูตรส่งเสริมทักษะอาชีพและ  
รายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียนของสถานศึกษาตามองค์ประกอบของหลักสูตรที่วางแผนในขั้นที่ 2 ในขั้นตอนนี้  
ครูผู้พัฒนาหลักสูตร และครูผู้ร่วมพัฒนาหลักสูตร

7.4 ขั้นตรวจสอบ (Check) เป็นการนำโครงร่างหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาร่วมกันตรวจสอบ  
ผ่านสมาชิก PLC เพื่อให้ข้อเสนอแนะ

7.5 ขั้นสะท้อนคิดร่วมกัน (Reflect) เป็นการสะท้อนคิดของผู้พัฒนาหลักสูตรและผู้ร่วม  
พัฒนาหลักสูตรเป็นผู้สะท้อนความคิดเกี่ยวกับความรู้ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาหลักสูตร บทเรียนได้จากการ  
พัฒนาหลักสูตร การนำบทเรียนไปประยุกต์เพื่อพัฒนาต่อไปในอนาคต รวมทั้งข้อปรับปรุงหลักสูตร ขั้นตอนนี้  
ผู้พัฒนาหลักสูตรและผู้ร่วมพัฒนาหลักสูตรสะท้อนคิดด้วยแบบบันทึกหลังการปฏิบัติ

7.6 ชั้นปรับปรุงใหม่ และปฏิบัติตามการปรับ (Redesign & React) เป็นการนำข้อปรับปรุงหลักสูตรมาลงมือปฏิบัติเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้สมบูรณ์ และนำเสนอต่อสมาชิก PLC

การนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทั้ง 6 ชั้นตอน สามารถดำเนินการได้หลายครั้ง จนกว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นจะเสร็จสมบูรณ์ หากหลักสูตรเสร็จสมบูรณ์แล้ว อาจารย์จากมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่นิเทศเชิงรุกเป็นผู้ประเมินสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียนต่อไป

8. ตารางกิจกรรมการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมีกิจกรรมดังนี้

**ตารางที่ 1** ตารางกิจกรรมการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ/ผู้เข้าร่วม
1. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน	สมาชิก PLC
2. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียนของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทต่าง ๆ อาทิ ทรัพยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความต้องการของชุมชนท้องถิ่นและสังคม นโยบายของชาติที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอต่อสมาชิก PLC	ครูผู้พัฒนาหลักสูตร และครูผู้ร่วมพัฒนาหลักสูตร
3. นำเสนอผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียนของสถานศึกษา	ครูผู้พัฒนาหลักสูตร และสมาชิก PLC
4. วางแผนพัฒนาหลักสูตรตามองค์ประกอบของหลักสูตร	ครูผู้พัฒนาหลักสูตร และสมาชิก PLC
5. จัดทำโครงร่างหลักสูตรส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียนของสถานศึกษาตามองค์ประกอบของหลักสูตร	ครูผู้พัฒนาหลักสูตร และครูผู้ร่วมพัฒนาหลักสูตร
6. นำเสนอโครงร่างหลักสูตรส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียนของสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้น และสมาชิก PLC ร่วมกันตรวจสอบ และสะท้อนความคิดเห็นร่วมกัน -ความรู้จากการพัฒนาหลักสูตร -บทเรียนได้จากการพัฒนาหลักสูตร -การนำบทเรียนไปประยุกต์เพื่อพัฒนาต่อไปในอนาคต -ข้อปรับปรุงหลักสูตร	ครูผู้พัฒนาหลักสูตร และสมาชิก PLC

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ/ผู้เข้าร่วม
7. นำข้อปรับปรุงหลักสูตรมาลงมือปฏิบัติเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้สมบูรณ์ และนำเสนอต่อสมาชิก PLC	ครูผู้พัฒนาหลักสูตร และครูผู้ร่วมพัฒนาหลักสูตร
8. นำเสนอหลักสูตรที่ปรับปรุง ต่อสมาชิก PLC <b>หมายเหตุ</b> หากหลักสูตรยังมีข้อปรับปรุง ให้ดำเนินการตามกิจกรรม ข้อที่ 6-8 สามารถทำได้หลายรอบจนกว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นจะเสร็จสมบูรณ์	ครูผู้พัฒนาหลักสูตร และสมาชิก PLC

**ตอนที่ 2** ผลการประเมินสรณณะการสร้างหลักสูตรของครูเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียนของครู

**ตารางที่ 2** ผลการประเมินสรณณะการสร้างหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียนที่ได้รับการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยภาพรวมตามรายการประเมิน

รายการ	$\bar{x}$	SD.	ระดับการประเมิน
1. ด้านสรณณะการสร้างหลักสูตรจากการได้รับการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยใช้แนวคิดวงจรเดมมิ่ง (Deming Approach) ร่วมกับแนวคิด Modified Demming Cycle ตามขั้นตอนดังนี้			
1.1 ขั้นวิเคราะห์ (Analyze)	4.00	.00	ดีมาก
1.2 ขั้นวางแผน (Plan)	4.00	.00	ดีมาก
1.3 ขั้นลงมือปฏิบัติตามแผน (Do)	4.00	.00	ดีมาก
1.4 ขั้นตรวจสอบ (Check)	4.00	.00	ดีมาก
1.5 ขั้นสะท้อนคิดร่วมกัน (Reflect)	4.00	.00	ดีมาก
1.6 ขั้นปรับปรุงใหม่และปฏิบัติตามการปรับ (Redesign & React)	4.00	.00	ดีมาก
2. ด้านสรณณะการสร้างหลักสูตรส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียนของครู ที่ได้รับการนิเทศเชิงรุก ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตามองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย			
2.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	3.00	.00	ดี
2.2 จุดมุ่งหมาย	3.33	.50	ดี
2.3 ผังบูรณาการเนื้อหา	4.00	.00	ดีมาก
2.4 คำอธิบายรายวิชา	3.89	.33	ดีมาก
2.5 ผลลัพธ์การเรียนรู้	3.22	.44	ดี
2.6 โครงสร้างหลักสูตรระดับรายวิชา	3.11	.33	ดี
2.7 การจัดการเรียนรู้	3.00	.00	ดี

รายการ	$\bar{x}$	SD.	ระดับ การประเมิน
2.8 สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้	3.22	.44	ดี
2.9 การประเมินผลการเรียนรู้	3.00	.00	ดี
2.10 แนวทางการกำหนดหัวข้อโครงการ	3.00	.00	ดี
2.11 แผนการจัดการเรียนรู้ระยะยาว	3.00	.00	ดี
เฉลี่ยรวม	3.52	.10	ดีมาก

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า สมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน ที่ได้รับการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมตามรายการประเมินอยู่ในระดับดีมาก ( $\bar{X}=3.52$  ,  $SD.=.10$ ) เมื่อพิจารณารายด้านสมรรถนะการสร้างหลักสูตรจากการได้รับการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยใช้แนวคิดวงจรเดมมิ่ง ร่วมกับแนวคิด Modified Demming Cycle ทุกรายการประเมินอยู่ในระดับดีมาก และด้านสมรรถนะการสร้างหลักสูตรส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียนของครู ที่ได้รับการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตามองค์ประกอบของหลักสูตร จำนวน 11 รายการ มีคุณภาพอยู่ในระดับดี จำนวน 9 รายการ และมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 2 รายการ ได้แก่ ฝังบูรณาการเนื้อหา และคำอธิบายรายวิชา

ตารางที่ 3 ผลการประเมินสมรรถนะการสร้างหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียนของครู โดยภาพรวมรายโรงเรียน (N=9)

โรงเรียน	ชื่อหลักสูตร	$\bar{x}$	SD	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
1. โรงเรียนสุเหร่าสมอ เอก	หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง ทักษะอาชีพ การทำโรตีสาลากรส	59	0.51	86.76	ดีมาก
2. โรงเรียนสุเหร่าดอน กลาง	หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการสืบสอบและ โครงการ เรื่อง กล้วยโมเลน	60	0.51	88.24	ดีมาก
3. โรงเรียนตลาดคลอง 16	หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการสืบสอบและ โครงการ เรื่อง การออกแบบสื่อ สิ่งพิมพ์ ด้วย โปรแกรม IT Art สู่งานสกรีน	60	0.51	88.24	ดีมาก
4. โรงเรียนวัดรามัญ	หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการสืบสอบและ โครงการ เรื่อง ผ้ามัดย้อม	62	0.49	91.18	ดีมาก
5. โรงเรียนสุเหร่าคู	หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการสืบสอบและ โครงการ เรื่อง การทำขนมอบ	58	0.51	85.29	ดีมาก

6. โรงเรียนสุเหร่าลำ ชะล่า	หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการสืบสอบและ โครงการ เรื่อง พวงกุญแจวินเทจ	59	0.51	86.76	ดีมาก
7. โรงเรียนเฉลิมช่วง วิทยาทาน	หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการสืบสอบและ โครงการ เรื่อง โดนัทจี้	59	0.51	86.76	ดีมาก
8. โรงเรียนสุเหร่าปาก คลอง 20	หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการสืบสอบและ โครงการ เรื่อง ดินไส้เดือน	59	0.51	86.76	ดีมาก
9. โรงเรียนดอนฉิมพลี พิทยาคม	หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการสืบสอบและ โครงการ เรื่อง การทำปุ๋ยพืชสด	56	0.47	82.35	ดีมาก
	รวมเฉลี่ย	59	0.50	86.76	ดีมาก

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ครูกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียนในสังกัดในสังกัดตำบล  
ดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนสุเหร่าสมอเอก  
2) โรงเรียนสุเหร่าดอนกลาง 3) โรงเรียนตลาดคลอง 16 4) โรงเรียนวัดรามัญ 5) โรงเรียนสุเหร่าคู  
6) โรงเรียนสุเหร่าลำชะล่า 7) โรงเรียนเฉลิมช่วงวิทยาทาน 8) โรงเรียนสุเหร่าปากคลอง 20 และ 9) โรงเรียน  
ดอนฉิมพลีพิทยาคม มีสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนใน  
วัยเรียนของครู โดยภาพรวมทุกหลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก คือ มีคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะตามรายการ  
ประเมิน เท่ากับ 3.52 (SD.= .10) มีคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะภาพรวมหลักสูตร เท่ากับ 59.78 คะแนน คิดเป็น  
ร้อยละ 87.90

**ตอนที่ 3** แนวทางการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถนะ  
การสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียนไปใช้ประโยชน์ด้าน  
นโยบายและถ่ายทอดสู่สาธารณะ

#### คู่มือการนิเทศเชิงรุก

คู่มือการนิเทศเชิงรุกจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศเชิงรุก ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้  
ทางวิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่  
เยาวชน โดยใช้แนวคิดวงจรเดมมิ่ง และ Modified Demming Cycle ซึ่งประกอบด้วย Analyze, Plan,  
Do, Check, Reflect, Redesign & React (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ (2565 : 25).

#### วัตถุประสงค์

ประเมินสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัย  
เรียน

### หลักการนิเทศเชิงรุก

1. แลกเปลี่ยนเรียนรู้: การแบ่งปันวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน (Sharing & Vision)
2. ทำงานร่วมกัน: การทำงานร่วมกันและสร้างวัฒนธรรมของการทำงานร่วมพลัง (Culture of Collaboration)
3. การสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญ: เช่น อาจารย์มหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์
4. สะท้อนคิดและสุนทรียสนทนา: การสื่อสารเกี่ยวกับสิ่งที่ปฏิบัติและบทเรียนที่ได้

### ผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้บริหารสถานศึกษา
2. ครูผู้พัฒนาหลักสูตร
3. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
4. ผู้ปกครอง
5. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

### บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. ครูผู้พัฒนาหลักสูตรและครูผู้ร่วมพัฒนา: พัฒนาหลักสูตรและรับการสอนงานแบบพี่เลี้ยง
2. ผู้บริหารสถานศึกษา, หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้, ศึกษานิเทศก์, อาจารย์มหาวิทยาลัย: แลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้คำแนะนำ
3. ผู้ปกครอง: ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อเสนอแนะ

### คำแนะนำในการนิเทศเชิงรุก

1. ศึกษาคู่มือการนิเทศเชิงรุกและความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร
2. ติดต่อและนัดหมายกับครูผู้พัฒนาหลักสูตร
3. เตรียมความพร้อมด้านวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม
4. จัดสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการนิเทศเชิงรุก

### ขั้นตอนการนิเทศเชิงรุก

1. วิเคราะห์ (Analyze): วิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรตามบริบทต่าง ๆ
2. วางแผน (Plan): วางแผนพัฒนาหลักสูตรตามองค์ประกอบของหลักสูตร
3. ลงมือปฏิบัติ (Do): จัดทำโครงร่างหลักสูตรตามแผนที่วางไว้
4. ตรวจสอบ (Check): ตรวจสอบและปรับปรุงหลักสูตรตามข้อเสนอแนะ
5. สะท้อนคิดร่วมกัน (Reflect): สะท้อนความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและบทเรียนที่ได้
6. ปรับปรุงใหม่ และปฏิบัติตามการปรับ (Redesign & React): ปรับปรุงหลักสูตรตามข้อเสนอแนะและนำเสนอหลักสูตรฉบับสมบูรณ์

### ตารางกิจกรรมการนิเทศเชิงรุก

กิจกรรมการนิเทศเชิงรุกมีทั้งแบบ Online และสถานที่ โดยครอบคลุมตั้งแต่การชี้แจงวัตถุประสงค์ วิเคราะห์และวางแผนพัฒนาหลักสูตร การจัดทำและนำเสนอหลักสูตร ไปจนถึงการปรับปรุงหลักสูตรตาม ข้อเสนอแนะจากสมาชิก PLC

### การนำไปใช้

ผู้วิจัยแนะนำให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทราใช้คู่มือการนิเทศเชิงรุกนี้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะของครูในการสร้างหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่เยาวชน โดยการ จัดเวทีออนไลน์เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและการปฏิบัติงาน

### อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสร้าง หลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน กรณีศึกษา : โรงเรียนในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาแนวทางการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนา สมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน มีแนวทางตาม คู่มือการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของ ครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน กรณีศึกษา : โรงเรียนในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา มีองค์ประกอบของคู่มือ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงรุก 2) หลักการนิเทศเชิงรุก 3) ผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศเชิงรุก 4) บทบาทของผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศเชิงรุก 5) คำแนะนำในการนิเทศ เชิงรุก 6) ขั้นตอนการนิเทศเชิงรุก 7) ตารางกิจกรรมการนิเทศเชิงรุก และ 8) เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศเชิงรุก

เมื่อพิจารณาทุกองค์ประกอบของคู่มือการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และคณะ (2565 : 7) ที่เสนอไว้ว่า สมรรถนะ 7C ของครู มืออาชีพในยุค 4.0 ไม่เพียงพอ ครูมืออาชีพต้องมีทักษะการนิเทศเชิงรุก โดยนำเสนอไว้ใน สมรรถนะ 8C กำหนดให้ C8 คือการนิเทศเชิงรุก (Classroom Active Supervision Competency)

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบที่ 2 หลักการนิเทศเชิงรุก ได้แก่ 2.1) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรและชุมชน เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายร่วมกัน (Sharing & Vision) 2.2) มีการทำงานแบบร่วมมือกันเกิดวัฒนธรรมของ การทำงานร่วมพลัง (Culture of Collaboration) 2.3) มีผู้เชี่ยวชาญ อาทิ อาจารย์มหาวิทยาลัย ศึกษาวิเคราะห์ เข้าไปเยี่ยมเยียนให้ความรู้ และ 2.4) มีการสะท้อนคิดและสุนทรียสนทนา องค์ประกอบที่ 3

ผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศเชิงรุก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ครูผู้พัฒนาหลักสูตร 3) ครูผู้ร่วมพัฒนาหลักสูตร 4) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 5) ผู้ปกครอง 6) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน อาทิศึกษานิเทศก์ อาจารย์มหาวิทยาลัย ปราชญ์ท้องถิ่น และองค์ประกอบที่ 6 ขั้นตอนการนิเทศเชิงรุก ได้แก่ 6.1) ขั้นวิเคราะห์ (Analyze) 6.2) ขั้นวางแผน (Plan) 6.3) ขั้นลงมือปฏิบัติตามแผน (Do) 6.4) ขั้นตรวจสอบ (Check) 6.5) ขั้นสะท้อนคิดร่วมกัน (Reflect) และ 6.6) ขั้นปรับปรุงใหม่ และปฏิบัติตามการปรับ (Redesign & React) สอดคล้องกับ พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และคณะ (2565 : 25-26) ที่ได้เสนอองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หลักการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ และกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่ใช้แนวคิดวงจรเดมมิ่งและแนวคิด Modified Demming Cycle และสอดคล้องกับ รัตนชนก รัตนภูมิ (2564 : 49-50) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบหน้างานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบหน้างานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การสร้างความรู้ความเข้าใจ ขั้นที่ 2 การสังเกต/นิเทศการสอน ขั้นที่ 3 การสะท้อนผลการสังเกต/นิเทศการสอน และยังสอดคล้องกับ วิรัตน์ แก้วสุด และคณะ (2561: บทคัดย่อ) การพัฒนาแบบการนิเทศ PPDER เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ที่เน้นกระบวนการ PLC สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ได้พัฒนาแบบการนิเทศ PPDER เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ที่เน้นกระบวนการ PLC สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการนิเทศ และ 5) การวัดผลประเมินผล ในส่วนกระบวนการนิเทศ มี 5 ขั้น คือ 1) การวางแผนการนิเทศ 2) การเตรียมการนิเทศ 2) การปฏิบัติการนิเทศ และ 4) การวัดประเมินผล การนิเทศ และ 5) การรายงานผลการนิเทศ ดังนั้น คู่มือการการนิเทศเชิงรุก จึงสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน เพื่อประโยชน์ในการสร้างหลักสูตรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่เยาวชน และตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้จริง

2. ผลการประเมินสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน ที่ได้รับการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยประเมินผล 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสมรรถนะในการสร้างหลักสูตรจากการได้รับการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยใช้แนวคิดวงจรเดมมิ่ง ร่วมกับแนวคิด Modified Demming Cycle จำนวน 6 รายการ และ 2) ด้านสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวัยเรียน ที่ได้รับการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 11 รายการ พบว่า ครูกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียนในสังกัดตำบลคอนฉิมพลี มีสมรรถนะการสร้างหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่

เยาวชนในวัยเรียน โดยภาพรวมทุกหลักสูตร มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 59 คิดเป็นร้อยละ 86.76 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูกลุ่มตัวอย่างได้รับการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวันเรียน ซึ่งดำเนินการนิเทศเชิงรุกตามแนวทางที่กำหนดไว้ในคู่มือการนิเทศเชิงรุก โดยดำเนินการตามหลักการนิเทศเชิงรุก ได้แก่ 2.1) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรและชุมชนเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายร่วมกัน (Sharing & Vision) 2.2) มีการทำงานแบบร่วมมือกันเกิดวัฒนธรรมของการทำงานร่วมพลัง (Culture of Collaboration) 2.3) มีผู้เชี่ยวชาญ อาทิ อาจารย์มหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ เข้าไปเยี่ยมเยียนให้ความรู้ และ 2.4) มีการสะท้อนคิดและสุนทรียสนทนา (Reflection and Dialogue) โดยมีช่องทางการนิเทศเชิงรุกทั้งแบบ Onsite และแบบ Online เพื่อให้การนิเทศเชิงรุกมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ยังมีคำแนะนำในการนิเทศเชิงรุกทั้งก่อน-ระหว่าง-หลังการนิเทศเชิงรุก และมีขั้นตอนการนิเทศเชิงรุก ได้แก่ 6.1) ชั้นวิเคราะห์ (Analyze) 6.2) ชั้นวางแผน (Plan) 6.3) ชั้นลงมือปฏิบัติตามแผน (Do) 6.4) ชั้นตรวจสอบ (Check) 6.5) ชั้นสะท้อนคิดร่วมกัน (Reflect) และ 6.6) ชั้นปรับปรุงใหม่ และปฏิบัติตามการปรับ (Redesign & React) ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีการกำหนดบทบาทของสมาชิก PLC ไว้อย่างชัดเจน และเมื่อดำเนินการครบทั้ง 6 ขั้นตอนแล้วยังสามารถดำเนินการ ขั้นที่ 6-8 ได้อีกหลายครั้ง จนกว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นจะเสร็จสมบูรณ์ สอดคล้องกับ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ (2565 : 23-26) ได้เสนอองค์ประกอบ หลักการ และกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่ใช้แนวคิดวงจรเดมมิง (Demming Approach) ได้แก่ Plan, Do, Check, Act และแนวคิด Modified Demming Cycle ได้แก่ Analyze, Plan, Do, Check, Reflect, Redesign & React และยังสอดคล้องกับ Brown, B. D., Horn R. S., and King, G. (2018 : 53-59) ได้ศึกษาเรื่องการค้าดำเนินการตามกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่าในช่วงทศวรรษที่ผ่านมากระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ได้ยกระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับวิทยาลัย กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้สร้างบรรยากาศในการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพ ความร่วมมือ และการสร้างนวัตกรรมสำหรับครู ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ ครูได้นวัตกรรมหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวันเรียน ที่ผ่านการประเมินคุณภาพหลักสูตรและสามารถนำไปใช้จริงในอนาคต

3. เสนอแนวทางการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่เยาวชนในวันเรียนไปใช้ประโยชน์ด้านนโยบายและถ่ายทอดสู่สาธารณะ ได้แก่ 3.1) จัดทำคู่มือการนิเทศเชิงรุกตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและรายได้ให้แก่เยาวชนในวันเรียน กรณีศึกษา: โรงเรียน ในตำบลดอนฉิมพลีอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา และเผยแพร่ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน 3.2) จัดเวที (แบบออนไลน์) เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการนำแนวทางการนิเทศเชิงรุกฯ ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานในพื้นที่

จังหวัดฉะเชิงเทรา และเสนอแนวทางในรูปแบบคู่มือนิเทศเชิงรุกฯ ไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการสร้างหลักสูตรของครูได้จริง นำไปใช้ประโยชน์ด้านนโยบายการจัดการศึกษาและถ่ายทอดสู่สาธารณะ ทั้งนี้หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปใช้ประโยชน์จะช่วยสร้างเสริมสมรรถนะของครูด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการนิเทศเชิงรุก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ และเกิดคุณค่ากับผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของพิมพันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ (2565 : 7-9) ที่เสนอไว้ว่า ครูมืออาชีพต้องมีทักษะการนิเทศเชิงรุก โดยกำหนดตัวชี้วัดในการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องทั้งด้านวิชาการ และด้านคุณธรรมจริยธรรมผ่านการนิเทศเชิงรุกการสอนงานแบบพี่เลี้ยงโดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นการพัฒนาครูเน้นระเบิดใน (Inside-Out) และยังเสนอไว้ว่า การนิเทศเชิงรุก ก่อปรด้วยการใช้หลัก PLC ทำแบบรวมพลังและทีมเวิร์ค มีจรรยาบรรณครู ครูรักเด็ก เด็กรักครู มีการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกำหนดตัวชี้วัดของลักษณะงานปฏิบัติของครูไว้ว่า การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ได้แก่ 1) พัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ 2) มีส่วนร่วมและเป็นผู้ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) นำความรู้ ความสามารถ ทักษะที่ได้จากการพัฒนาตนเองและวิชาชีพมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับทองพรรณ ปัญญาอุดมกุล (2563 : 45) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนา การใช้กระบวนการ PLC เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนบ้านนาอ้อมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการใช้กระบวนการ PLC เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนบ้านนาอ้อม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ได้ผลดังนี้ 1) การกำหนดเป้าหมายการพัฒนา 2) การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ 3) การร่วมกันสะท้อนคิดเพื่อการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ 4) ปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสังเกตการณ์กระบวนการปฏิบัติจริง 5) การร่วมกันสะท้อนคิดการปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6) สรุปผลการเรียนรู้จากการปฏิบัติ การนำสู่การวางแผนการจัดการเรียนรู้รอบใหม่ต่อไป

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1.1 ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครูกับชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่สนับสนุนทักษะอาชีพและรายได้ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของชุมชน

1.2. จัดเวทีให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรอย่างน้อย 1-2 ครั้ง

### 2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2.1 เสนอนโยบายเกี่ยวกับทักษะอาชีพและรายได้ไปยังศึกษาธิการจังหวัด และเขตพื้นที่การศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเยาวชนและรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านอาชีพ

### 3. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

3.1 ศึกษาคู่มือการนิเทศเชิงรุกให้ละเอียดและปรับให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ก่อนนำไปใช้

3.2 ควรบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะอาชีพและรายได้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและตัวชี้วัดของแต่ละรายวิชาเพื่อลดเวลาและชั่วโมงการเรียนรู้

### เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). 12 นโยบายการจัดการศึกษา 7 วาระเร่งด่วน (Quick Win) ของกระทรวงศึกษาธิการ. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 29 มีนาคม 2566. แหล่งที่มา : <https://moe360.blog/2021/03/29/29-3-2564/>
- ทองพรรณ ปัญญาอุดมกุล. (2563). แนวทางการพัฒนาการใช้กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนบ้านนาอ้อมสังข์ต ตำบลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. *วารสารครุสภาวิทยากร*, 1 (1), 43-52.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, เพยาว์ ยินดีสุข และ พรเทพ จันทราอุกฤษณ์. (2565). *สมรรถนะเชิงรุก ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ*. (1). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์ (2564). สภาพตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดเชิงเทราในโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ. *รายงานโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ*. 10 พฤษภาคม 2564. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- รัตนชนก รัตนภูมิ. (2564). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบหน้างานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*. 21 (2), 49-50.
- วิรัตน์ แก้วสุด และคณะ. (2561). การพัฒนารูปแบบการนิเทศ PPDER เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นกระบวนการ PLC สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 29 มีนาคม 2566. แหล่งที่มา : [https://25620912\\_073649\\_1116.pdf](https://25620912_073649_1116.pdf) (ska2.go.th)
- Brown, B. D., Horn R. S., and King, G. (2018). The Effective Implementation of Professional Learning Communities. *Alabama State University. Alabama Journal of Educational Leadership*. (5). *Online*. Retrieved March 29, 2023. from : <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1194725.pdf>